

TIẾNG HÁT LIÊU TRAI

(Tự Truyện 33)

*Lòng ta không trông. Ai không mong?
"Thiên cô kỳ oan". Sợi tóc cuồng.
"Ngã tự cư" hề! Sông tiếp biển
Chim khóc bờ Tây dạt bãi Đông.
(Thơ TNH)*

Sáng 28 tết, thứ Sáu 16/2/1996, TNH đưa tôi và Âu Cơ đi Santa Ana, để mẹ tôi ở nhà một mình. Thật lòng làm điều này, trái tim tôi tan nát. Tôi là đứa con bất hiếu, vài lần, mẹ tôi cũng nói lên cảm nghĩ ấy. Nhưng tự sâu thẳm tâm tư, tôi hiểu mình "phải làm gì" trong những tình thế bắt buộc cân đo tình cảm. Điều hiện tại không phải tôi đang chụp bắt TNH với cái tâm hồn bạc bẽo, mà là "*chụp bắt thời gian*".

Ôi! Phước thay cho những con người không bao giờ bị đặt vào cái vòng chọn lựa một tình cảm (như luôn luôn tôi vẫn bị). Mẹ tôi rồi sẽ oán hận tôi, các anh em tôi sẽ nguyên rủa tôi theo sự để bà một mình trong những ngày đầu năm Tết nhất... Tôi cam đành nhận chịu những lời oán trách... Nhưng tự thâm tâm, tôi biết mình đã được Thượng Đế thứ tha vì những đau khổ vô cùng tôi đang phải trải qua.

Trước cảnh nô nức mừng Xuân của dân VN lưu vong miền Nam Cali, khuôn mặt TNH bình thản, còn tôi thì nghe lòng thật nặng nề ủ rũ. Tám năm chồng vợ, phải kể đây là lần thứ nhất chúng tôi không có mặt ở nhà trong những ngày đầu Xuân.

11:00 đêm 29 Tết (sắp qua năm Bính Tý) tại quán Cao Sơn, Santa Ana, Cali, thứ Bảy Feb. 17/1996.

Tôi sinh ra và lớn lên trong cái nôi âm nhạc cổ điển Tây Phương. Đã lỡ quen nghe những Beethoven, Schubert, Mozart, Chopin.. v..v. thành ra tôi cũng chẳng "mặn" lắm với nhạc VN, nhất là loại nhạc than mây khóc gió dễ làm rã rượi tâm lòng tôi vốn đã quá nhiều mệt mỏi.

Nói như thế cũng không có nghĩa rằng tôi không biết rung cảm với những bài nhạc VN trữ tình mê đắm. Không, tôi rất yêu cái *air* nhạc Phạm Duy khi phổ bài *Màu Tím Hoa Sim* của Hữu Loan; yêu thật nhiều các bài nhạc Trịnh Công Sơn một thời phản ánh tâm trạng hoang mang của tuổi trẻ VN trước một thứ chiến tranh có nhiều đau thương uân khúc.

Điều muốn đề cập ở đây là tôi khó tìm thấy được trong nền nhạc VN một giọng ca dù lớn hay một tác giả dù trưởng thành trong nghệ thuật để có thể đập mạnh lên trái tim tôi những tiếng rung chân thành mãnh liệt. Cũng có thể tâm hồn tôi đã "chai" đi rồi theo với thời gian, một thứ thời gian môi mòn quai ác để làm con người bỏ quên tất cả những nỗi êm đềm nhỏ bé như một cứu cánh hiền

hòa bám víu cho cuộc sống quá nhiều cay đắng? Điều này đúng, ít ra kể từ ngày rời bỏ quê hương, tôi không còn muốn lắng nghe bất cứ lời hát, câu nhạc VN nào đã từng nghe khi thuở còn thấy trái tim tràn ngập một màu xanh.

Vậy mà lạ, không ngờ cũng có lần tôi bắt gặp trong chính mình nỗi ngất ngây cao độ theo một giọng hát và một bản nhạc VN chính gốc. Giọng hát Lê Uyên và bản nhạc *Phôi Pha* của Trịnh Công Sơn:

*Ôm lòng đêm nhìn vầng trăng mới về nhớ chân giang hồ
Ôi phù du từng tuổi xuân đã già một ngày kia đến bờ
đời người như gió qua
Không còn ai đường về sao quá dài những đêm xa người
Men rượu cay một đời tôi uống hoài
trả lại từng tin vui cho nhân gian chờ đợi
Về ngồi trong những ngày nhìn từng tia nắng ngoài
nhìn từng hạt mưa bay
Có những ai xa đời quay về lại, về lại nơi cuối trời
làm mây trôi.
Thôi về đi đường trần đâu có gì tóc xanh mấy mùa
Có nhiều khi từ vườn đêm bước về bàn chân ai rất nhẹ
tựa hồ những âm xưa.*

Tháng 2/1987, trong buổi đám cưới tôi và TNH, chị Lê Uyên đã lên sân khấu hát bản này, kèm theo tiếng *violon* của tôi, như một lời chúc mừng ấm áp. Giọng hát chị buổi ấy vẫn còn nét độc đáo như từ năm 1972 tôi thường nghe trong quán Lục Huyền Cầm ở Dalat. Gần mười năm trước, tôi cũng cảm động vì tiếng hát chị, nhưng là thứ cảm động bình thường của một kẻ khi được người khác dành cho niềm trân trọng.

Tuy nhiên, gần mười năm sau, 1996, mọi sự hoàn toàn khác. Đêm **thứ Bảy Feb. 17/1996**, 29 Tết sắp qua năm Bính Tý, ngồi trong cái quán nhỏ ở Santa Ana, nghe chị Lê Uyên trình bày liên tiếp hai lần bản *Phôi Pha* tặng riêng tôi và TNH, tôi không ngờ mình đã cảm động dường ấy!

Cái sân khấu quá chật không đủ chiều rộng cho một ca sĩ có tầm vóc vẫy vùng đáng cách. Với điều này, tôi thấy thật xót xa cho chị. Nhưng tiếng hát chị rõ ràng bay xa, bay cao khỏi vùng trí tưởng dồi dào, y hệt một thứ đũa thần có khả năng làm biến hóa nỗi đau đớn của con người thành ra niềm hạnh phúc ngây ngất đắm say.

*...Không còn ai đường về sao quá dài
những đêm xa người
Men rượu cay một đời tôi uống hoài...
... về lại nơi cuối trời... đời người như gió qua...*

Trong bóng đêm mờ ảo của chiếc quán nhộn nhịp những con người ra vào lui tới, tôi tưởng chỉ mình tôi và chị hiện diện. Tiếng hát liêu trai khàn đục âm vang đau khổ. Đau khổ cho ai? Cho chính cuộc đời chị hay đau khổ giùm trước nỗi nát tan đầy đặc trong tôi mà đêm ấy chị chợt nhìn ra?

Tôi vừa uống rượu vừa ngẩng nhìn khuôn mặt người ca sĩ đang đứng trên sân khấu. Chưa bao giờ trong đời tôi lại tìm bắt được giữa trái tim mình nỗi ngất ngây theo âm nhạc VN một cách lạ kỳ dường ấy.

Thế mới hay, con người, dù có là nhà văn hay nghệ sĩ, cũng khó thoát được những tình cảm tầm thường giản lược. Mười năm trước và mười năm sau tất cả nơi tôi và nơi chị đã đổi thay không ít. Tiếng hát chị bây giờ lẻ loi đơn độc nhưng lại hay hơn nhiều so với ngày xưa khi chị đang còn bơi lội trong cái bể hạnh phúc ái ân. Chị hát *cho tôi, vì tôi*, bản nhạc *Phôi Pha* chứa đầy kỷ niệm của tôi và TNH buổi ấy. Những âm thanh vang cao giữa những con người đang chiêm ngưỡng chị bằng một thứ xúc cảm bình thường hời hợt. Đôi mắt tôi tự nhiên cay cay, vì rượu và cũng vì một nỗi gì bất ngờ khó tả đang len nhẹ vào giữa các số tim chập chùng những vết thương còn ươn mủ. Tôi tưởng như mình đang muốn van nài tiếng lòng tôi đừng nên nài van gì hết.

"Ngày đó có ta mơ được trọn đời..."

Cả con người tôi xôn xang đau khổ. Thời gian qua mau, hạnh phúc chóng tàn, ***cuộc đời có gì đáng nói nếu trong tim mỗi người không có cái Tình níu giữ cho nhau?***

Tôi bước ra khỏi quán khi tiếng hát liêu trai vẫn còn chưa dứt. Không khí mùa Tết lạnh như chưa từng thấy. Mưa rơi lất phất, nhưng trên bầu trời vẫn đang ngời sáng một vì sao.

Tôi cứ đứng ngoài cửa quán, hai tay trong túi áo *manteau*, mãi ngược nhìn vì sao, như đũa mộng du đi tìm hoài một nơi lẩn trốn. Trong miệng tôi lầm nhảm các câu thơ của Paul Verlain:

*Il pleure dans mon coeur
Comme il pleut sur la ville
Quelle est cette langueur
Qui pénètre mon coeur?*

*(Trái tim tôi thốn thức
như trời đang mưa trên thành phố
tiếng rơi buồn tẻ nào
xuyên thấu cõi lòng tôi?)*

Tám năm! Ôi tám năm phôi pha cái vè như gió thoảng!

*Thôi về đi đường trần đâu có gì tóc xanh mấy mùa
Có nhiều khi từ vườn đêm bước về bàn chân ai rất nhẹ
tựa hồ những âm xưa...*

Và tôi cười ngây ngô như một con điên giữa phố Bolsa, một đêm cuối đông áp đây cái lạnh đổ xuống tự trời cao.

*

* *

Trong cuộc rượu khuya ngay tại quán Cao Sơn đêm 29 Tết, Bùi Xuân Hiến (người tình hiện tại của bà Nguyễn Cao Kỳ) nói với tôi và TNH:

"Tôi có đọc quý vị và rất yêu thích hình ảnh đẹp quý vị đã tạo ra trong văn giới hải ngoại. Bây giờ biết quý vị 'có vấn đề', tôi rất buồn. Vậy xin hỏi, một lần

tôi hát, hai lần Lê Uyên hát bài *Phôi Pha*, bản nhạc tám năm trước cô ấy đã hát trong đám cưới quý vị, há không đánh thức nỗi giữa trái tim quý vị một chút huyền lưu nào để có thể khiến cho cuộc hôn nhân nồng ấm lại?"

Cả tôi và TNH không ai trả lời.

Ngồi trong quán cho đến 4 giờ sáng với những ly rượu đậm và những con người xa lạ, tôi bỗng cảm nghe nhòem tòm cuộc sống tạm bợ chung quanh. Một lối sống vô hy vọng tôi từng nhiều năm hiện hữu trong thời quá khứ. Giờ đây thốt rùng mình khi nghĩ rằng, nếu xa TNH, biết đâu tôi chẳng trở lại với nó để tìm quên lãng, như chị Lê Uyên và tất cả mọi người trong quán đang hành xử hôm nay? Đồng thời, nghe thôi thúc nhớ căn phòng làm việc đầy sách của mình.

Một điều lạ nhận biết là lòng tôi đã lắng đi được rất nhiều đau khổ kể từ cái đêm tự đâm vào cánh tay trái 7 nhất.... ***Bây giờ rõ ràng tình cảm chỉ là đi xuống và đơn thuần một màu chịu đựng mà thôi.***

Ngày 30 Tết.

Khuôn mặt TNH trông rất tiều tụy sau trận rượu dữ dội ở nhà chị Lê Uyên tối hôm qua.

Buổi chiều về lại San Jose. Đến một phần ba đường, TNH mệt quá không tiếp tục cầm nổi tay lái, nên chúng tôi ghé vào một *motel* ngủ lại qua đêm.

Vùng này là Bakersfield, cái *motel* nằm ngay giữa *freeway* buồn tênh vắng vẻ.

Đêm 30 Tết năm *Bính Tí* (1996) đã trôi qua như thế.

[]